

פרק ל"ט

ויקרא-מקודי (תשי"ט)

8

א. ב ויעס את האפד...
ב וירקעו את פהי הזהב וקצץ פתילים לעשות בתוך התכלת...
דמב"ן ד"ה וירקעו את פהי הזהב
ספורנו " " " ; ד"ב וקצץ פתילים.
1. מה הקושי העומד בפני כל אחד מהם בפסוקינו?
2. כיצד מתרץ הדמב"ן את קושינו?

ב. ל"ב: ותכל כל עבודת משכן אהל מועד ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה
כן עשו.
אלה"ן: ילמדנו, כי הגם שהקבה"ו מסייע את עושי המצוה מעלה חקבה"ו על העוסק
בה, כאלו הוא עשה כולה. והנה בעבודת המסכן לא היו ישראל בקיאים במלאכה, אך
היתה נעזרת אליה ע"י השגחתו יתברך, אעפ"כ מעלה עליהם הכתוב כאלו ישראל
עשו הכל...
1. הסבר, מהי הפליאה הסגנונית בפסוקנו המתבאר ע"י דבריו?
2. הסבר, מהו הרעיון הכללי הכלול בדבריו אלה!

ג. ל"ב: ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו.
אור החיים: ונראה, כי כאן עשה הכתוב מחברת הכללות בקיום התורה, ונראה כי
בני ישראל יזכו זה לזה, והתורה נתנה להחזיקם בכללות ישראל. כל אחד יעשה
היכולת שבידו ויזכו זה לזה. (ואולי כי לזה רמז באומרו (ויקרא י"ט) ונאמרת
לרעך כמוך - לצד שהוא כמוך, כי בשלומי ייטיב לך, ובאמצעותו אחת משלים
סלימותך ואם כן אינו אחר אלא אחת עצמן וכאחד מחלקיך). ובה מצאנו נחת רוח
כי ה' צוה תרי"ג מצוות ומן הנמצע שימצא אדם אחד שיסנו בקיום כולם, וזה לך
האות: כהן ולוי וישראל ונשים - יש מצוות בכהנים שאין מציאות לישראל לעשותם,
ויש מצוות לישראל שאינם בכהנים וכן בלויים וכן בנשים. ומה מציאות יש ליחיד
לקיימה כדי להשלים חלקו לרמ"ח אברים וקס"ה זיכרון אשר יכונו להם? ודאי רק
כך, שתתקיים התורה במחברת הכללות ויזכו זה לזה ויזכה זה מזה.
1. הסבר את הרעיון הכללי שבדבריו.
2. על סמך איזה דיוק בפסוקנו הגיע לרעיון זה?
3. הסבר את המלים המסומנות בקו.

ד. ל"ב: ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה כן עשו.
העמק דבר: באשר ידוע שישראל נתאוו מאד שתהיה השכינה סרויה בתוכם היה עולה
על הדעת שבטביל זה השתדלו לעשות הכל, משום הכא פירש הכתוב שרק "כאשר צוה
ה' את משה כן עשו".
1. א. סים לב: בעל העמק דבר אומר דבריו בשבטם של ישראל לא בגנותם.
הסבר את הסקפתו!
2. מה הקשי בפסוקנו המתבאר בדרך זו.
(עיי' גם: ספורנו ד"ה כן עשו; וכן דמב"ן כ"ה ס' ד"ה וכן תעשו.)

ה. שאלות ודיוקים ברש"י.
1. כ"ה ד"ה ואת פארי המנבעות.
הרא"ם: כי פארי שם רבים מן "פאר" ואמר "המפוארים", שאם לא היו
המנבעות ההם מפוארים, לא היו להם פארים ולא היה אומר "פארי
המנבעות".
גור אריה: "פארי" הוא שם בלבד כמו "תפארת" ומפני שהוקשה לו, שלא
עשו "תפארת", לכך הפך הרב שהוא כמו "מנבעות מפוארות".
א. מה בין שניהם בהבנת דברי רש"י?
ב. למי מהם יש להביא טיוע מידעית ג' כ' "הפארים" פרק ר"ח"י סם:
תרגום "כלילא" כמו (סם' ל"ט) פארי המנבעות.

ו. שאלת סגנון:
מ"ב: כן עשו בני ישראל את כל העבודת
מ"ג: וירא משה את כל המלאכה
הסבר את סגן הסגנון בבחירת המלים. (וע' תרגום אונקלוס!)

השאלות המסומנות א קשות והמסומנות ב קשות ביותר, יענה כ"א כפי דרגתו.
תשובות (וגם שאלות) יש לשלח לנחמה לינבוויץ, ירושלם קרית משה.